

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Svar på regeringsuppdrag Förstärkt arbete med att stödja individen i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Ann-Marie Begler i närvaro av avdelningschef Lars-Åke Brattlund, områdeschef Karin Olsson och verksamhetsutvecklare Jeanette Jansson, den senare som föredragande.

Ann-Marie Begler

Jeanette Jansson

Svar på regeringsuppdrag

**Rapport - Förstärkt arbete med att stödja individen i
sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen**

Försäkringskassan

Datum: 2018-04-09
Förstärkt arbete med att stödja individen i sjukskrivnings-och rehabiliteringsprocessen
Version 1.0
003575:2018

Innehåll

1. Inledning	4
2. Utgångspunkter	5
3. Åtgärder för att utveckla Försäkringskassans stöd till den försäkrade tidigare i rehabiliteringsprocessen	6
Ökad processefterlevnad	6
Systematisk planering och uppföljning	7
Utveckla handläggarrollen	7
4. Åtgärder för att utveckla kontakterna med relevanta aktörer	7
I enskilda ärenden	7
På strukturell nivå	7
5. Plan för att anpassa verksamheten efter det förtydligade kravet på arbetsgivare	8
Ytterligare åtgärder för att anpassa verksamheten efter förtydligat krav på arbetsgivare	8
När den sjukskrivne inte har en arbetsgivare	9
6. Åtgärder för att se till att individer i behov av samordnade insatser får möjlighet till detta	9
Vidareutveckling av Försäkringskassans särskilda utredning	9
Vidareutveckling av konsultativt stöd till arbetsgivare	9
Förutsättningarna för det förstärkta samarbetet med Arbetsförmedlingen	10

Sammanfattning

Regeringen gav den 25 januari 2018 Försäkringskassan i uppdrag att stärka myndighetens arbete med samordningsuppdraget och att särskilt utveckla stödet kring individen. I den här promemorian redovisas den plan för åtgärder som Försäkringskassan har tagit fram. Försäkringskassan vill framhålla två centrala utgångspunkter för handlingsplanen, dels att de planerade insatserna måste ses i ljuset av ett pågående utvecklingsarbete, dels att Försäkringskassan är beroende av olika externa faktorer för att lyckas med uppdraget.

Vi kommer att genomföra åtgärder för att stärka vår interna styrning i syfte att skapa bättre förutsättningar för våra handläggare att tidigare i processen identifiera behov av och samordna stödjande insatser till den försäkrade. Detta kommer att leda till ett ökat antal gemensamma kartläggningar med Arbetsförmedlingen och fler avstämningsmöten med arbetsgivare och/eller läkare.

För att individer ska ges förutsättningar att känna trygghet i sin sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess är tydlig information om försäkringens villkor och Försäkringskassans uppdrag central. Vi kommer därför att prioritera att få till stånd en tätare dialog med såväl individ som övriga aktörer, både initialt i sjukfallet och under sjukfallets gång.

Från och med 1 juli 2018 ska arbetsgivare senast 30 dagar efter sjukfallets start ta fram en plan med åtgärder för återgång i arbete. Försäkringskassan anser att arbetsgivarens planer ska vara vägledande för myndighetens vägval i handläggningen i de fall vi ser behov av att utreda förutsättningarna för arbete. Vi kommer därför att följa upp arbetsgivarnas planer för att säkerställa att planerade åtgärder genomförs. Arbetsgivarnas planer bör kunna bidra till att vi tidigare kan identifiera behov av rehabilitering hos arbetsgivare och Arbetsförmedlingen.

Regeringen bedömer att Försäkringskassan behöver se till att de försäkrade som kan ha behov av insatser och kompetens från Arbetsförmedlingen, får tillgång till detta inom ramen för det nuvarande samarbetet med Arbetsförmedlingen. Arbetet med att identifiera dessa personer görs i den ordinarie handlägningsprocessen, precis som arbetet med att samordna rehabiliteringen under tid i förstärkt samarbete med Arbetsförmedlingen. Vi kommer därför att främst fokusera på att stärka den ordinarie handläggningen och på så vis bli ännu bättre på att identifiera personer med rehabiliteringsbehov.

Avslutningsvis är det viktigt att komma ihåg att Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens gemensamma uppdrag i förstärkt samarbete utförs via två verksamheter som styrs av separata regelverk. Även om samarbetet mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kan och ska utvecklas ytterligare för att säkerställa att individerna får rätt stöd och att inga individer hamnar i kläm mellan myndigheterna på grund av bristande samarbete, så behöver även de bristande förutsättningarna för samarbetet åtgärdas.

1. Inledning

Försäkringskassan ska verka för en väl fungerande sjukförsäkring, vilket innebär att göra rättssäkra utredningar och bedömningar av rätten till ersättning så att rätt personer får tillgång till försäkringen. Vi har även en viktig uppgift inom ramen för vårt samordningsansvar, att identifiera vilka personer som kan behöva rehabiliteringsinsatser för att kunna komma åter i arbete och i samarbete med bland annat hälso- och sjukvården, arbetsgivare och Arbetsförmedlingen se till att rehabiliteringsprocessen fungerar effektivt för den enskilde. Därigenom bidrar vi, i samverkan med berörda aktörer, till att uppfylla det övergripande målet om att frånvaron från arbete på grund av sjukdom ska ligga på en långsiktigt låg och stabil nivå.

Försäkringskassan har under de senaste åren fokuserat på vårt uppdrag att öka rättssäkerheten i handläggningen, vilket inneburit en stärkt handläggning och ökad förmåga att göra de utredningar och bedömningar som ska göras i rehabiliteringskedjan. Det innefattar nödvändiga kontakter med den enskilde och andra aktörer. Vår bedömning är att rättssäkerheten utvecklats positivt till följd av detta arbete. Styrningen mot rättssäkerhet har dock inneburit att vi inte alltid klarat av att identifiera behov av insatser och samordna dem, och vi behöver därför bli bättre inom detta område. Även ISF menar att det finns en förbättringspotential i vårt arbete med att involvera andra aktörer i sjukskrivningsprocessen. Det gäller exempelvis vår förmåga att göra mer precisa utredningar och vår förmåga att fånga och hantera information från övriga aktörer.

Mot denna bakgrund gav regeringen den 25 januari 2018 Försäkringskassan i uppdrag att stärka myndighetens arbete med samordningsuppdraget och att särskilt utveckla stödet kring individen. I uppdraget ingår att:

- utveckla Försäkringskassans stöd till den försäkrade i rehabiliteringsprocessen för att se till att de åtgärder som behövs vidtas,
- utveckla kontakterna och kommunikationen i enskilda ärenden med relevanta aktörer,
- anpassa verksamheten utifrån den föreslagna förändrade lagstiftningen den 1 juli 2018 avseende den arbetsplatsinriktade rehabiliteringen. De planer arbetsgivarna lämnar in ska myndigheten följa upp för att se till att individen får tillgång till tidiga anpassnings- och rehabiliteringsåtgärder,
- uppmärksamma och se till att de försäkrade, som kan ha behov av rehabilitering och kompetens från Arbetsförmedlingen, får tillgång till detta inom ramen för det nuvarande samarbetet med Arbetsförmedlingen.

Försäkringskassan ska senast den 9 april 2018 redovisa en plan för vilka åtgärder man avser att vidta för att se till att individen ges nödvändigt stöd i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen och för att övriga aktörer involveras. Resultaten av de vidtagna åtgärderna ska sedan årligen redovisas i årsredovisningen fram till och med år 2020.

I den här promemorian redovisas den plan för åtgärder som Försäkringskassan har tagit fram. Vi har valt att redovisa åtgärderna enligt punkterna i regeringsuppdraget.

2. Utgångspunkter

Försäkringskassan vill inledningsvis framhålla två centrala utgångspunkter för handlingsplanen, dels att de planerade insatserna måste ses i ljuset av ett pågående utvecklingsarbete, dels att Försäkringskassan är beroende av olika externa faktorer för att lyckas med uppdraget.

Gällande den första punkten vill Försäkringskassan poängtera att arbetet med att stärka samordningsuppdraget så att individen ges nödvändigt stöd i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen är ett komplext och ständigt pågående arbete som involverar en rad olika utvecklingsinsatser, inklusive IT-utveckling, en rad olika samverkansformer och dialoger, m.m., vilket ingående redovisas i årsredovisningen för 2017. Försäkringskassan har med anledning av uppdraget inventerat och analyserat dessa pågående insatser utifrån det identifierade utvecklingsbehovet. På basis av resultatet av denna inventering och analys har vi tagit fram ett antal åtgärder som kompletterar redan pågående insatser och utveckling. Det ska dock framhållas att det inte finns någon enskild åtgärd som bedöms ha avgörande betydelse i sammanhanget. Det handlar istället om att åtgärderna är en del i en helhet som sammantaget bedöms kunna leda till en mer effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess som möjliggör en tidigare återgång i arbete för fler individer.

Vidare vill vi poängtera att framgången för vårt arbete är avhängig att ett antal förutsättningar är uppfyllda, varav några vi har begränsade möjligheter att påverka. Det handlar bland annat om att:

- allmänheten och andra aktörer behöver ha rätt förväntningar på Försäkringskassan, på sjukförsäkringen och på vårt samordningsuppdrag. Detta kan vi delvis påverka genom olika typer av informationsinsatser men förväntningsbilden påverkas också av media, debattartiklar m.m. som inte alltid ger en korrekt bild av Försäkringskassans uppdrag eller hur försäkringen ser ut och fungerar.
- alla aktörer i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen behöver öka insikten om och förståelsen för varandras olika uppdrag. Detta är ett ständigt pågående arbete som Försäkringskassan arbetar aktivt med, till exempel genom att myndighetsledningen under 2017 besökte samtliga landsting för att informera om Försäkringskassans arbete med sjukförsäkringen och inhämta kunskap om landstingens syn på frågorna och upplevda svårigheter. Behovet av kunskap om sitt eget och andras uppdrag förstärktes av det förtydligade ansvaret för arbetsgivare att senast 30 dagar efter sjukfallets start ta fram en plan med åtgärder för återgång i arbete för den anställde.
- vi behöver bättre kunskap om vilka aktiviteter som bäst skapar förutsättning för återgång i arbete. Att åstadkomma en effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess som leder till återgång i arbete är komplicerat av flera olika skäl. Ett skäl är att kunskaperna om vilka åtgärder eller insatser som är de mest effektiva och ändamålsenliga fortfarande är begränsade trots omfattande forsknings- och utredningsinsatser, en omständighet som sannolikt både beror på att det komplexa området är svårt rent

forskningsmässigt och på att vilka åtgärder som är de mest effektiva varierar mellan olika individer och situationer.

- de uppdrag vi får behöver stödjas av de regelverk vi har att följa. Regelverkens begrepp behöver vara synkroniserade mellan förmåner och mellan myndigheter. Detta är inte fallet när det gäller Försäkringskassans samverkan med Arbetsförmedlingen, en omständighet som gör det svårt för myndigheterna att åstadkomma en fullt ut effektiv rehabiliteringsprocess som ger återgång i arbete.

Avslutningsvis vill vi peka på att det pågår planering av åtgärder kring en rad närliggande regleringsbrevsuppdrag och regeringsuppdrag som har betydelse för detta uppdrag.

- För det mål i regleringsbrevet 2018 som avser individens förståelse för myndighetens beslut görs en separat redovisning den 27 april. Där beskrivs bland annat att en åtgärd för att uppnå ökad förståelse är en strävan att alltid förklara ett negativt beslut i samtal med den det berör samt att alltid erbjuda ett överlämningsmöte med Arbetsförmedlingen muntligen.
- Det gemensamma regleringsbrevsuppdraget med Arbetsförmedlingen kring förstärkt arbete kommer att redovisas den 19 maj. Där beskrivs bland annat det myndighetsgemensamma utvecklingsarbetet för att skapa goda förutsättningar för individers övergång till Arbetsförmedlingen när de inte längre har rätt till ersättning från sjukförsäkringen.
- Även åtgärderna i det regeringsuppdrag som gäller bättre dialog mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården påverkar detta uppdrag. En första delredovisning görs den 30 juni.

3. Åtgärder för att utveckla Försäkringskassans stöd till den försäkrade tidigare i rehabiliteringsprocessen

Som nämns i det inledande avsnittet i denna rapport har Försäkringskassans ökade styrning mot rättssäkerhet inneburit att vi inte fullt ut har klarat av hela vårt samordningsuppdrag. Vi kommer därför att genomföra åtgärder för att stärka vår interna styrning i syfte att skapa bättre förutsättningar för våra handläggare att tidigare i processen, framför allt utifrån arbetsgivares planer, identifiera behov av eventuella ytterligare samordnande insatser till den försäkrade. Detta kommer att leda till ett ökat antal gemensamma kartläggningar med Arbetsförmedlingen och fler avstämningsmöten med arbetsgivare och/eller läkare.

Ökad processefterlevnad

Vi fortsätter arbetet med att utveckla vår gemensamma handlägningsprocess, annat användarstöd samt våra utbildningar för att ge handläggarna bättre stöd i utredningar och bedömningar enligt rehabiliteringskedjan, samt för att ge stöd för att systematiskt och proaktivt utreda och planera för de sjukskrivnas återgång i arbete. Genom tydligare nationella prioriteringar skapar vi utrymme för en ökad processefterlevnad.

Systematisk planering och uppföljning

Vi fortsätter arbetet med att utveckla vår målstyrning. Vi inför en systematisk och gemensam produktionsplanering och uppföljning där vi planerar handläggningen för att klara helheten i uppdraget och uppnå en effektiv användning av våra resurser. Genom en mer aktiv planering och en likformig uppföljning skapar vi förutsättningar att löpande säkerställa tillräcklig kapacitet i förhållande till helheten och att vi har en gemensam bild över hur vi utför uppdraget och når våra mål.

Utveckla handläggarrollen

Vi genomför utbildningar i förvaltningsrätt och utredningsmetodik samt påbörjar ett arbete med att ta fram ett utvecklat stöd för bedömning av arbetsförmåga. Vi kommer även att initiera ett större strategiskt arbete för att stärka våra handläggares professionalitet i utredarrollen. Vi kommer i detta sammanhang även att se över vilka förutsättningar som krävs i övrigt för att ett professionellt förhållningssätt ska genomsyra verksamheten.

4. Åtgärder för att utveckla kontakterna med relevanta aktörer

I enskilda ärenden

För att individer ska ges förutsättningar att känna trygghet i sin sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess är tydlig information om försäkringens villkor och Försäkringskassans uppdrag central. Vi bedömer att en tätare dialog mellan handläggare och den sjukskrivne krävs för att öka den sistnämndes förståelse för och involvering i det som behöver ske inom ramen för hans sjukskrivning utifrån villkoren i försäringen. Genom vår tydligare interna styrning och prioritering möjliggör vi en tätare dialog med såväl individ som övriga aktörer, både initialt i sjukfallet och under sjukfallets gång.

Vi kommer att fortsätta arbetet med att stötta våra handläggares dialog med arbetsgivare. Vi kommer även att öka kontakten med Arbetsförmedlingen när den sjukskrivne har behov av rehabilitering eller omställning till annat arbete.

Den digitala tekniken kan ge oss bättre förutsättningar för att genomföra de möten med individen och andra aktörer som kan behövas i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen. Därför fortsätter vi digitaliseringsarbetet, bland annat genom att testa digital mötesteknik i samverkan med Arbetsförmedlingen.

På strukturell nivå

Vi har gjort interna förtydliganden kring samordningsuppdraget och användandet av metoden avstämningsmöte och kommer att fortsätta och fördjupa såväl intern som extern dialog utifrån detta. De dialoger vi har med hälso- och sjukvården, arbetsgivare och Arbetsförmedlingen på en strukturell nivå är centrala för att utveckla en gemensam syn på sjukförsäringen, Försäkringskassans samordningsansvar och övriga aktörers ansvar och uppdrag i individens process. Vi behöver stärka kunskapen om aktörernas olika roller för att underlätta för dem att bygga upp strukturer för samverkan. Vi behöver även identifiera de mest effektiva formerna för samverkan med andra aktörer. För att det ska bli effektivt är det viktigt att de

inblandade rehabiliteringsaktörerna samverkar med fokus på rehabiliteringen för den enskilde.

I dialoger med andra aktörer är vårt samordningsuppdrag ständigt aktuellt. Utifrån det utvecklingsarbete som redan pågår fortsätter Försäkringskassan att arbeta med behovsanpassad samverkan med arbetsgivare och att implementera en tydliggjord återkopplingsstruktur mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården. Vi ska också utveckla vår samverkan med Arbetsförmedlingen både på strukturell nivå och på individnivå för att etablera ett gemensamt förhållningssätt till omställning. Vi ska även vidareutveckla strukturer för kommunikation och samverkan med Arbetsmiljöverket med fokus på branscher med hög sjukfrånvaro och arbetssjukdomar.

5. Plan för att anpassa verksamheten efter det förtydligade kravet på arbetsgivare

Från och med 1 juli 2018 ska arbetsgivare senast 30 dagar efter sjukfallets start ta fram en plan med åtgärder för återgång i arbete. Eftersom regeringen tydligt betonar att återgång till det tidigare arbetet alltid bör vara det första alternativet ser Försäkringskassan att det är viktigt att det verkligen prövas vilka möjligheter som faktiskt finns för den sjukskrivne att fortsätta arbetet hos sin befintliga arbetsgivare och att arbetsgivaren tar sitt ansvar. Arbetsgivarnas planer ger oss en ökad möjlighet att bli mer träffsäkra i vår bedömning av vilka individer som behöver stöd i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen.

Försäkringskassan anser att arbetsgivarens planer ska vara vägledande för myndighetens vägval i handläggningen i de fall vi ser behov av att utreda förutsättningarna för arbete. Vi kommer därför att följa upp arbetsgivarnas planer för att säkerställa att planerade åtgärder genomförs. Arbetsgivarnas planer bör kunna bidra till att vi tidigare kan identifiera behov av rehabilitering hos arbetsgivare och Arbetsförmedlingen. Vi kommer även att kunna identifiera de som har behov av tidig kontakt med Arbetsförmedlingen för omställning till annat arbete. Här vill Försäkringskassan poängtera att det är viktigt att Arbetsförmedlingen har möjlighet att möta upp och arbeta med personer som har sin anställning kvar.

Ytterligare åtgärder för att anpassa verksamheten efter förtydligt krav på arbetsgivare

I och med det förtydligade kravet på arbetsgivarna är Försäkringskassans bedömning att vi kommer att uppmärksamma fler sjukfall än idag där det finns behov av insatser. För att säkerställa att handläggarna är trygga i dialogen med arbetsgivare när det gäller arbetsgivares ansvar för anpassning och rehabilitering kommer utbildningsinsatser att genomföras.

Med anledning av lagändringen ska vi också uppdatera och utveckla handlägningsstödet och beskriva hanteringen av arbetsgivarens plan för återgång i arbete i handläggningen. Rutinen för att identifiera och anmäla arbetsgivare som inte tar sitt ansvar för anpassning och rehabilitering till Arbetsmiljöverket kommer att tydliggöras. Slutligen pågår också ett arbete med att ta fram en standardiserad blankett för arbetsgivarens plan för återgång som arbetsgivaren kan använda sig av.

När den sjukskrivne inte har en arbetsgivare

Även för personer som saknar arbetsgivare ska Försäkringskassan kontinuerligt bedöma den sjukskrivnes arbetsförmåga och identifiera behov av rehabilitering. Dessa sjukskrivna har ingen arbetsgivare med ansvar för arbetsanpassning och rehabilitering. När den sjukskrivne har behov av arbetslivsinriktad rehabilitering är det istället Arbetsförmedlingen som är den primära rehabiliteringsaktören. Vi vill därför tillsammans med Arbetsförmedlingen se över våra gemensamma arbetssätt för denna grupp.

6. Åtgärder för att se till att individer i behov av samordnade insatser får möjlighet till detta

Regeringen bedömer att Försäkringskassan behöver se till att de försäkrade som kan ha behov av insatser och kompetens från Arbetsförmedlingen, får tillgång till detta inom ramen för det nuvarande samarbetet med Arbetsförmedlingen.

Försäkringskassan vill framhålla att vi anser att det är problematiskt att uppdraget endast riktar sig till oss på Försäkringskassan och att Arbetsförmedlingen inte fått något särskilt uppdrag. Försäkringskassan ser en risk att Arbetsförmedlingen inte kommer att ha kapacitet att ta emot fler personer när vi ökar inflödet till gemensam kartläggning.

Vi anser att samtliga åtgärder som listas ovan bidrar till att se till att de personer som behöver stöd från Arbetsförmedlingen får det. Arbetet med att identifiera dessa personer görs i den ordinarie handlägningsprocessen, precis som arbetet med att samordna rehabiliteringen under tid i förstärkt samarbete med Arbetsförmedlingen. Vi kommer att fokusera främst på att stärka den ordinarie handläggningen och på så vis bli ännu bättre på att identifiera personer med rehabiliteringsbehov. Nedan följer några åtgärder som utöver detta syftar till att se till att sjukskrivna får det stöd de behöver.

Vidareutveckling av Försäkringskassans särskilda utredning

Redan från början i ett sjukfall tar Försäkringskassan fortlöpande ställning till individens behov av arbetslivsinriktad rehabilitering och gemensam kartläggning med Arbetsförmedlingen. När sjukfall pågått över ett år ska Försäkringskassan även göra en särskild utredning. En särskild utredning innebär att en grupp med handläggare går igenom sjukpenningärendet för att säkerställa att handläggningen är aktiv och att det finns en tydlig planering i ärendet. Om den särskilda utredningen visar att det är aktuellt med åtgärder för att förkorta sjukfallet kan gemensam kartläggning med Arbetsförmedlingen bli aktuellt.

Vi bedömer att särskild utredning kan vara ett verktyg även senare i sjukfallet som skulle kunna användas återkommande i långa sjukfall, exempelvis årligen återkommande. Därför ska vi vidareutveckla den särskilda utredningen och på så vis se till att de som har behov av gemensam kartläggning med Arbetsförmedlingen får det även i långa sjukfall.

Vidareutveckling av konsultativt stöd till arbetsgivare

Försäkringskassan ser att Arbetsförmedlingens kompetens framförallt är värdefull i arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering till sjukskrivna som inte kan komma

tillbaka i arbete på egen hand. Men Arbetsförmedlingens kompetens kan även användas mer i sjukfall där den sjukskrivne har en arbetsgivare som det är oklart om hen kan gå tillbaka till. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kan genomföra ett konsultativt stöd till arbetsgivare i samband med gemensam kartläggning. Det konsultativa stödet ska komplettera behovet av insatser från företagshälsovård och fungera som en rådgivande konsultativ form för samverkan mellan arbetsgivare, den anställde, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Det konsultativa stödet används sparsamt idag och metoden behöver ses över. Försäkringskassan vill därför i samarbete med Arbetsförmedlingen på nytt se över hur myndigheternas stöd till arbetsgivare kan utvecklas för att förebygga arbetslöshet för dem som inte kan utföra sitt arbete på grund av sjukdom.

Förutsättningarna för det förstärkta samarbetet med Arbetsförmedlingen

Avslutningsvis är det viktigt att komma ihåg att Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens gemensamma uppdrag i förstärkt samarbete utförs via två verksamheter som styrs av separata regelverk. Respektive lagstiftning ger myndigheterna förutsättningar för om och hur uppdraget kan utföras. Den samverkan och de gemensamma arbetssätt som tas fram och gemensamt förvaltas ska hålla sig inom inte bara ett, utan två regelverk. Det bidrar till att de är svårt för myndigheterna att ha en gemensam syn på till exempel begreppet arbetsförmåga. Arbetsförmåga inom socialförsäkringen och arbetsförmåga inom arbetsmarknadsregelverket är inte samma sak. Det är Försäkringskassan som ska bedöma om en enskilds arbetsförmåga är nedsatt *på grund av sjukdom*. När Försäkringskassan prövar om en person har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom är det något helt annat än när Arbetsförmedlingen utreder en persons arbetsförmåga i syfte att få en bättre bild av stöd och vägledning som kan behövas på vägen mot ett nytt arbete. Olikheterna gör att det kan uppstå oklarheter både mellan myndigheterna och i relation till de personer som rör sig mellan myndigheternas verksamhetsområden.

Försäkringskassan har vidare uppmärksammat regeringen på ett problem med dagens sjukförsäkringsregler. Det rör den grupp av människor som varit sjukskrivna länge och som i princip saknar förutsättningar för att kunna arbeta, men som med nuvarande regelverk inte har rätt till sjukersättning. Vi föreslår bland annat en ökad möjlighet till individuell hänsyn på grund av ålder och sjukdom.¹

Även om samarbetet mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kan och ska utvecklas ytterligare för att säkerställa att individerna får rätt stöd och att inga individer hamnar i kläm mellan myndigheterna på grund av bristande samarbete, så behöver även de bristande förutsättningarna för samarbetet åtgärdas. Försäkringskassan har tillsammans med Arbetsförmedlingen vid två tillfällen lämnat förslag på författningsändringar för att ge det förstärkta samarbetet förutsättningar att lyckas enligt uppdragsgivarens intention, men än så länge har förslagen inte genererat någon förändring i lagstiftningen. Förhoppningen är att den regelöversyn med förslag på förändring som myndigheterna gemensamt har lämnat in under 2017

¹ Framställning om ändring i socialförsäkringsbalken Dnr 47906-2017

kommer att kunna bidra till bättre förutsättningar för samarbetet om förslagen förverkligas.²

² Översyn av regelverket avseende ersättning för deltagare i rehabiliteringsinsatser. Dnr Af 2017/0001 2965, FK 003630-2017).²